

11 $\frac{1}{2}$ pr. Dl , og af den smaa Silb, som der falder, kan der vel anslaaes at gaa 30 Dl paa 1 Ld . hvorefter der altsaa pr. Ld . tilflyder Fisserne en Fortjeneste af 3 Rd . 12 $\frac{1}{2}$; Arbejdspenge ved Sjælning og Nedlægning bliver 36 à 40 $\frac{1}{2}$ pr. Ld .; lad os derefter antage, at der for den udførte Silb for Fissernes Familier vindes $3\frac{1}{2}$ Rd . pr. Ld .; for Forbruget paa Den kan der, da Konsummentene selv nedlægge den, kun paaregnes 3 Rd . 12 $\frac{1}{2}$. Ifølge heraf vil Fisterbefolkningen for Udforslen have i Behold 28,315 Rd . og for Hjemmesalget 50,000 Rd . i Alt henved 80,000 Rd .; Silbefisket ansaas for at være et Middelaars. Af den udførte Silb formenes dog omtr. 1,200 Ldr . at være gaaet til Prøjsen fersk, for der at røges; den saltede siges at gaa over Stettin til Polen, inclusive Galicien. Læsefangsten var det forannævnte Aar, idetmindste efter Udførselen at dømmes, usædvanlig ringe, idet der udførtes fra Hasle kun 1,900 Str ., og fra Rønne lidet mere, vi ville regne i Alt 4,000 Str ., men saa var Prisen, der blev betalt Fisserne, 44 $\frac{1}{2}$ pr. Pb ., ogsaa anset for høj. Sættes nu Vægten, efter gammel Skik og Brug, til gennemsnitlig 1 Lpd . pr. Lag , saa bliver Indtægten for Udførsel fra dette Fiskeri i 1869: 29,233 $\frac{1}{3}$ Rd ., men der maa ialtsald desuden være solgt saa meget, saa dette Lal kan liges af med 30,000 Rd ., og den samlede Indtægt af Dens Hovedfiskerier har for det paagældende Aar ikke været under 110,000 Rd . eller 662 Rd . pr. Baad , 284 $\frac{1}{4}$ Rd . pr. Mand . Yderligere Oplysninger om Silbefiskeriet vil findes i „Nord. Tidsskrift f. Fiskeri“ 2. Aarg. S. 34 flg.

Det er allerede ovenfor bemærket, at jeg ikke ser mig istand til en nøjagtigere Sammenligning af disse Beretninger fra 1869 med den nuværende Tilstand; men at de bornholmste Fiskerier have vundet i Betydning siden den Tid, og at navnlig det pekuniære Udbytte er forøget, er en ligefrem Sølge, dels deraf, at Priserne ere stegne, dels af at disse højere Priser, Letheden ved at afsætte og fremfor Alt Baadehavernes Anlæg lokke mange flere end forhen til at besætte sig med Fiskeridriften, eller til at befordre den ved at anbringe Penge deri. Derfor kan anføres som Eksempel, at en Dl Silb, som før kostede 11 $\frac{1}{2}$ = 22 Dre , nu betales med indtil 83 Dre (Næst August 1874), og i Rønne skal den ifjor være betalt med 1 Krone og derover. For Lag , der 1869 havde højeste Pris 44 $\frac{1}{2}$ = 91 Dre , naaede den 1874 stundom op til 1 Kr . 45 Dre pr. Pb ., eller endog derover, siden der kom 2 Konkurrenter i Virksomhed om Forsendingen til Udlandet. Den største Mængde gaar nemlig til Prøjsen, men deraf igjen til forskellige af Kontinentets større Torve, og en ikke lidet Del af Bornholmste Lag finder saaledes Vej til Fiskehallerne i Paris, hvor man nok kan tænke sig, at de ikke ere prisbillige. Naas Fiskerleje, der paa Fortegnelsen af 1869 staar for 2 Baade — 6 Mand , talte 1874 6 Fiskerfamilier, og Leign, anført for 5 Baade — 10 Mand , angaves at have 30 Familier, af hvilke vel Nogle brugte Fiskeri som Bierhverv, men Størstedelen dog ubelukkende.

For at opnaa det egentlige Formaal for min Rejse, satte jeg mig paa de forskellige Steder, jeg besøgte, i Forbindelse med Dørligheder, kommunale Bestillingsmænd saavel som de menige Fiskere, for at komme til Kundskab, om der sporedes Træng til at faa et eller andet Fiskerianliggende ordnet ved Lov, samt om ikke nogen af de i Udvalgets Lovforslag optagne Bestemmelser maatte komme i Strid med mulige Egenheder af stedlig Art. Det var mig en Tilfredsstillelse i disse Henseender at komme til Erkendelse af, at Udvalget, som under dets Forhandlinger ikke havde tabt Bornholm af Syne, Intet havde hærket forset eller forsømt, og jeg fandt fra alle Sider bekræftet, hvad Amtmand Vedel og Herredsfoged N. Evede, førend jeg tiltraadte min Rejse, havde udtalt om, at ingen Træng til nye Lovbestemmelser nogetseds føltes. Der har været rejst Spørgsmaal om Hensigtsmæssigheden af Fredningsbestemmelser; men i de bornholmste Fiskeriforhold er der aldeles ingen Anledning for Anvendelsen af saadanne. Det er ovenfor bemærket, at de tvende store Hovedfiskerier indenfor hvert Aar afløse hinanden saaledes, at det ene hviler, medens det andet bruges, og det træffer sig da saa heldigt, at det regelmæssige Silbefiskeri fra Juni til Oktober falder netop paa den Tid af Aaret, da Silben er fedest og bedst, og det ophører med Efteraarslegetiden, naar den atter taber sig; i de øvrige Aarets Maanedre drives det blot for at fiske den nødvendige Agn for Lægekrogene. Hvad Lægen angaar, da kan det vel siges, at der saavel fornødne naturvidenskabelige Erfaringer for derigjennem at finde Vejledning til Fredningsbestemmelser, hvilke i ethvert Fald ogsaa for meget vilde komme til at genere Fiskeriet, uden synligt at stifte noget Gaun. Har den Kjendsgjerning, at Lag og Dred til en bestemt Tid af Aaret gaa op i Floder, Elve og Aar og der yngle, fundet Sted i en saadan Udstrækning, at det kan siges, at den skal op i rindende fersk Vand, paa smaaestnet Vand, for at udføre denne Funktion, og at i Medfør heraf den Lag , som tages ved Bornholm og Christiansø, skriver sig fra de større Flodudløb i den botniste og fiske Bugt, hvor den, som avledyggtig aarlig søger ind for at finde Oydeplads, og at den kun gjæfter det udenfor værende større Hav, for der ved en rigeligere Næring at forberede sig til Forplantningsakten, saa forstyrres den ialtsald ikke i selve denne ved at fanges her, og det skal da heller ikke siges Andet, end at den fra Bornholm brugte Fiskemaade er saa hensynsfuld, at man kun tager den fuldmodne Fisk; det er nemlig en Sjældenhed, at der paa Krogene er fanget en Lag paa 6 Pb ., medens man har faaet den til en Vægt af ca. 60 Pb ., og Gjennemsnitsvægten pr.